

fot. Cementownia Rejowiec

90 lat Cementowni w Rejowcu Fabrycznym

W czerwcu 1924 r. Cementownia w Rejowcu rozpoczęła produkcję pod oficjalną nazwą: Lubelskie Fabryki Portland Cementu SA „FIRLEY”. Aktualnie funkcjonuje jako zakład produkcyjny Grupy Ożarów SA i nosi nazwę Zakład Cementownia Rejowiec. Liczący 90 lat zakład pracuje w oparciu o mokrą technologię produkcji, która pozwala osiągnąć wysoką jakość produktów, ale wymaga także wysokich nakładów energetycznych.

fot. Cementownia Rejowiec

Stefan Malicki, dyrektor Zakładu Cementownia Rejowiec

Cementownia Rejowiec jest przedsiębiorstwem o bogatej tradycji i historii, sięgającej początków poprzedniego wieku. W styczniu 1913 roku Mieczysław Morawski, właściciel gruntów w dobrach Polesie, sprzedał na rzecz spółki akcyjnej „Firley” 150 morgów ziemi. W szybkim tempie następowały dalsze prace, jak sporządzenie dokumentacji terenu, opracowanie planu fabryki oraz zakup maszyn i urządzeń duńskiej firmy FL Smidth. Niestety, w budowie Cementowni przeszkodziła I wojna światowa. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, spółka akcyjna „Firley” kontynuowała budowę cementowni. W czerwcu 1924 r. Cementownia w Rejowcu rozpoczęła produkcję pod oficjalną nazwą: Lubelskie Fabryki Portland Cementu SA „FIRLEY”. Spółka oprócz fabryki w Rejowcu była właścicielem Cementowni „Górka” w Sierszy i „Wejherowo” koło Gdańska.

TRUDNE POCZĄTKI

Po uruchomieniu, cementownia produkowała 250 ton klinkieru na dobę, kiedy dokonano ulepszeń, podwyższono dobową zdolność pieców do 280 ton. Jako surowca do produkcji klinkieru używano margli z miejscowej kopalni, uzupełniając je w razie potrzeby kredą pochodzącą z Maciejowa k. Kowla, a od ok. 1926 r. kredą wydobywaną na „Kredowej Górze” w Wolwinowie k. Chetma. Urobek surowców odbywał się ręcznie, a transport za pomocą zaprzęgów konnych. Po rozdrobnieniu i rozszlamowaniu surowiec kierowano

do 2 pieców obrotowych, opalanych pyłem węglowym. Wypalony klinkier po ochłodzeniu składano do zadaszanej hali. Klinkier przemielano na cement w 2 młynach kulowych o wydajności 200 ton na dobę. Cement był transportowany w drewnianych beczkach, które stanowiły opakowanie zwrotne. Od 1931 roku po zainstalowaniu automatycznej, 3-wentylowej pakowaczki typu Bates, wycofano z obrotu beczki na rzecz 50-kilogramowych worków papierowych, łatwiejszych w użyciu i niepodlegających zwrotowi.

Z chwilą rozpoczęcia budowy cementowni w Rejowcu te wyjątkowo zacofane ziemie polskie zaczęły się aktywizować pod względem gospodarczym i społecznym. Powstały nowe miejsca pracy, budynki mieszkalne i administracyjne.

Po klęsce wrześniowej 1939 roku, na skutek działań wojennych fabryka dostała się w ręce okupanta. W kwietniu 1940 roku Niemcy oficjalnie przejęli fabrykę. Po rabunkowej eksploatacji fabryki, w 1944 r. roku, hitlerowcy, opuszczając w pośpiechu Rejowiec, zdemontowali bardziej wartościowe i możliwe do transportu maszyny i urządzenia, unieruchamiając produkcję.

Jednakże już następnego dnia po wyzwoleniu Rejowca powołany został komitet fabryczny, którego celem było zabezpieczenie mienia pozostawionego przez okupanta, uzupełnienie brakujących urządzeń i jak najszybsze uruchomienie produkcji. Fabryka była jednak na tyle zniszczona, że została uruchomiona dopiero w 1945 roku, dając produkcję 6100 ton cementu.

LATA POWOJENNE

Decyzją z 18 listopada 1948 roku fabrykę upaństwowiono. Lata powojenne to okres nieustannej rozbudowy i modernizacji zakładu. Z roku na rok wzrastała produkcja cementu, osiągając w 1950 r. wysokość 111.400 ton.

Dalsze zwiększenie produkcji na dotychczasowych urządzeniach nie było już możliwe. Wobec rosną-

cego zapotrzebowania na cement w odbudowującym się ze zniszczeń wojennych kraju, w 1951 roku podjęto decyzję o budowie Cementowni Rejowiec II. Głównym inwestorem był Centrocement Zjednoczone Fabryki Cementu w Sosnowcu. Projekt zakładał wybudowanie fabryki o zdolności produkcyjnej 300 tys. ton cementu w roku. Fabrykę zaprojektowano w oparciu o najnowocześniejsze urządzenia i maszyny duńskiej firmy FL Smidth. Podstawowe urządzenia, tj. piece obrotowe do wypału klinkieru, zainstalowane w ramach Rejowca II były na ówczesne warunki nowoczesne i reprezentowały wysoki poziom techniki.

Jeszcze w trakcie budowy Rejowca II powstał projekt dalszej rozbudowy zakładu. W 1954 roku podjęto decyzję w sprawie budowy kolejnych dwóch nitk technologicznych, zwanych „Rejowiec III”. Urządzenia i maszyny otrzymano z niemieckiej firmy Polysius w ramach reparacji wojennych. Inwestycję tę zakończono w 1958 roku. Zdolność produkcyjna całego zakładu po przebudowie wyniosła 721,9 tys. ton cementu rocznie.

Następnie, w roku 1960, wybudowano także nowy oddział żużla, także w oparciu o urządzenia firmy Polysius (inwestycja ta nosiła nazwę „Rejowiec IV”). Dostawcą pozostałych urządzeń była duńska firma FL Smidth.

Po rozbudowie Cementownia Pokój (takie imię nadano zakładowi w 1951 roku) osiągnęła zdolność produkcyjną 926 tys. ton.

W latach 1956-1960 trwała budowa dużego zakładu cementowego w Chełmie. Założenia przewidywały ścisłą kooperację nowego zakładu z cementownią w Rejowcu w zakresie gospodarki surowcowej (wzajemna wymiana surowców kreda – margiel). Ze względów organizacyjnych i ekonomicznych celowe było stworzenie z dwóch odrębnych i nowoczesnych cementowni jednego, prężnego ośrodka gospodarczego. Formalnie połączenia dokonano z dniem 1 stycznia 1962 roku.

W dniu 1 października 1971 roku Lubelskie Zakłady Przemysłu Cementowego zostały przekształcone w Kombinat Cementowy „Chełm” w Chełmie.

Lata siedemdziesiąte to okres najlepszej pracy zakładu. W 1971 roku przekroczono barierę 900 tys. ton cementu. W 1974 roku osiągnięto rekordową produkcję 1.021 tys. ton, podobna wielkość została zrealizowana również w roku następnym.

Cementownia w Rejowcu w wyniku szybkiego postępu technicznego, dokonującego się w przemyśle, gwałtownie traciła swoje atuty. W kraju powstawały nowe zakłady cementowe o kilkakrotnie większych wydajnościach, stosujące odmienne, bardziej ekonomiczne technologie.

Kryzys przełomu lat 70./80. nie ominął Cementowni Pokój. Węgiel – towar bardzo deficytowy w tym okresie, kierowano do tych cementowni, które najefektywniej go zużywają. Pod koniec 1981 roku cementownię zatrzymano ze względu na brak paliwa. Decyzja ta wywołała szok wśród załogi. Pomimo ponownego uruchomienia z początkiem 1982 roku, trudne uwarunkowania zewnętrzne (zaopatrzenie materiałowe, zbyt cementu), jako efekt sytuacji kryzysowej w kraju, nie sprzyjały szybkiemu powrotowi do wyników osiągniętych wcześniej. Skrócenie ustawowego czasu pracy spowodowało wydłużenie cykli remontowych,

a tym samym obniżenie zdolności produkcyjnej zakładu do 760 tys. ton.

W III RZECZPOSPOLITEJ

W 1989 roku Cementownia Pokój uzyskała status jednostki samobilansującej się, a w 1990 roku przejęła do prowadzenia Kopalnię Margla, poprzednio funkcjonującą w ramach kombinatu, łącznie z Kopalnią Kredy w Chełmie – jako Zakład Kopalń Surowców Cementowych.

W dniu 29 czerwca 1991 roku, na wniosek rady pracowniczej i związków zawodowych, działających w Cementowni w Rejowcu, minister przemysłu i handlu dokonał podziału Kombinatu Cementowego Chełm w Chełmie na dwa samodzielne przedsiębiorstwa: Cementownię Chełm w Chełmie i Cementownię Rejowiec w Rejowcu Fabrycznym. W tym samym roku cementownia złożyła wniosek o przekształcenie w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w ramach powszechnej prywatyzacji.

12 września 1995 roku minister przekształceń własnościowych wniósł 60% akcji cementowni do Narodowych Funduszy Inwestycyjnych. 33% pakiet akcji cementowni w drodze alokacji przypadł XI NFI SA.

5 grudnia 1997 roku podpisana została umowa sprzedaży pakietu większościowego 58% akcji Cementowni Rejowiec SA. Sprzedającym było 14 z 15 Narodowych Funduszy Inwestycyjnych (oprócz XV NFI „HETMAN”), a kupującym – Cementownia Ożarów SA, której większościowym akcjonariuszem był Holding Cement Polski SA.

W roku 1998 Cementownia Ożarów SA skupiła większość akcji pracowniczych, a w dniu 8.01.1999 roku nabyła pakiet akcji, będący w rękach XV NFI „HETMAN”.

Po podpisaniu umowy zakupu akcji od Skarbu Państwa w dniu 21.06.99 r. Cementownia Ożarów SA stała się właścicielem 100% akcji Cementowni Rejowiec SA.

W latach 80. i 90. Cementownia Rejowiec zrealizowała kompleksowy program ochrony środowiska, radykalnie zmniejszając emisję pyłów. Efektem tych działań było skreślenie Cementowni Rejowiec SA z listy 80 zakładów najbardziej uciążliwych dla środowiska w skali kraju, w dniu 17 czerwca 1994 roku.

W roku 2009 w przedsiębiorstwie wdrożono System Zarządzania Środowiskowego ISO 14001:2004.

Z dniem 1 lutego 2010 roku nastąpiło połączenie spółek Cementownia Rejowiec SA oraz Grupy Ożarów SA poprzez przeniesienie całego majątku Cementowni Rejowiec SA na spółkę Grupa Ożarów SA, która jest częścią Irlandzkiej Grupy CRH. Cementownia w Ożarowie jest jednym z najnowocześniejszych zakładów cementowych w Polsce.

Aktualnie Cementownia funkcjonuje jako zakład produkcyjny Grupy Ożarów SA i nosi nazwę Zakład Cementownia Rejowiec.

Cementownia Rejowiec jest zakładem pracującym w oparciu o mokrą technologię produkcji. Jest to metoda pozwalająca osiągnąć wysoką jakość produktów, ale wymaga wysokich nakładów energetycznych.

Wykorzystując walory miejscowych surowców i mokrą technologię produkcji, Cementownia Rejowiec rozwinęła produkcję cementów o specjalistycznych wymaganiach.

Inf. Cementownia Rejowiec

Inf. Cementownia Rejowiec

Inf. Cementownia Rejowiec